Initiatiefvoorstel stadsdeelcommissie

Stadsdeel: Nieuw-West
Onderwerp: Initiatiefvoorstel oefenstembureaus
Portefeuille: Democratisering
Opgesteld door (leden commissie): Janssen (D66)
Datum commissievergadering: 09-09-2025
Datum dagelijks bestuur: 07-10-2025

Over ongevraagde adviezen: de toelichting op de verordening (art. 19) stelt dat de stadsdeelcommissie het DB ongevraagd kan adviseren. Deze adviezen kunnen ook de bevoegdheden van B&W en raad betreffen (toelichting art. 30), de twee organen aan wie de commissie niet direct adviseert. Als het ongevraagd advies de taken en verantwoordelijkheden betreft die B&W niet aan het DB heeft gemandateerd, geleidt het DB het ongevraagd advies via de betreffende wethouder door aan het college van B&W.

Initiatief stadsdeelcommissie:

Een democratie is een land met een bestuursvorm waarin het volk regeert. Een land waarin burgers hun eigen volksvertegenwoordigers kiezen en ook zelf invloed kunnen uitoefenen op de lokale of landelijke politiek. Het biedt in essentie vele voordelen om een land naar behoren te besturen. Desondanks blijkt dat burgers steeds minder gebruik maken van hun democratische grondrechten. Zo blijkt uit de opkomst, die al 50 jaar gestaag afneemt.

Er is vooral een flinke kloof tussen jongeren en de politiek. En die kloof is groeiende. Veel jongeren in Amsterdam stemmen niet bij verkiezingen, omdat ze zich niet vertegenwoordigd voelen door de politiek of omdat ze hier weinig vertrouwen in hebben. Sommigen vinden de politiek te ver van hen afstaan en hebben het gevoel dat hun belangen niet serieus genomen wordt. Ook is er veel onwetendheid over hoe het stemmen precies in zijn werking gaat. Om hier verandering in te brengen, verzoekt dit initiatiefvoorstel het dagelijks bestuur om oefen stembureaus op middelbare scholen te plaatsen voorafgaand aan elke verkiezing (bijv. 2 weken van tevoren), zodat leerlingen kunnen oefenen met stemmen en inzien wat de waarde van dit democratisch instrument is. Leerlingenraden van het Westelijke Amsterdamse Leerlingenraden Verbond zijn bereid om op de uitvoering te zitten. Ze hopen hierbij wel op steun van de gemeente (bijv. met stemmateriaal, zoals stembussen). Ook de jongerenadviescommissie is bereid een steentje bij te dragen.

De stadsdeelcommissie van Amsterdam Nieuw-West besluit:

1. Middelbare scholen in Nieuw-West en West te ondersteunen bij de realisatie van tijdelijke oefen stembureaus voorafgaand aan (inter)nationale en lokale verkiezingen;
2. Middelbare scholen te assisteren bij de educatieve programmering hieromheen;
3. Nauw contact te hebben met jongerenorganisaties om deze acties zo effectief mogelijk te laten resoneren bij de doelgroep.

Reactie DB op initiatiefvoorstel stadsdeelcommissie:

De stemming over het initiatiefvoorstel is als volgt:
Het initiatiefvoorstel is unaniem aangenomen met 16 stemmen voor (GroenLinks, PvdA, D66, VVD, FvD, DENK, GBP, GBW).

Reactie van het DB op het aangenomen initiatiefvoorstel:
Het dagelijks bestuur waardeert dat de stadsdeelcommissie meedenkt over de opkomstbevordering en zich hier hard voor maakt.

De eerste twee verzoeken vallen onder verantwoordelijkheid van de burgemeester. De verkiezingen worden namens de gemeente Amsterdam georganiseerd door Bureau Verkiezingen. Het dagelijks bestuur heeft het initiatiefvoorstel bij Bureau Verkiezingen onder de aandacht gebracht, die hier positief tegenover stond. De burgemeester stelt op dit moment een plan van aanpak op over opkomstbevordering. Tijdens de raadscommissie Algemene Zaken van 2 oktober jongstleden wordt het 'Plan van aanpak Opkomstbevorderingen' behandeld. In dit plan van aanpak is onder andere het inzetten van de oefenstembureaus bij middelbare scholen, MBO-scholen en buurthuizen in Nieuw-West opgenomen.

Het derde verzoek om nauw contact te hebben met jongerenorganisaties om deze acties zo effectief mogelijk te laten resoneren bij de doelgroep is ondersteunend aan het bestaand beleid. ONE Jongerenwerk ziet voor zichzelf een belangrijke rol in het activeren van jongeren om te gaan stemmen. Binnen de lopende programmering wil ONE hiervoor extra aandacht creëren en via de eigen social mediakanalen jongeren actief oproepen om hun stem uit te brengen. Daarnaast sluiten de jongerenwerkers op school aan bij de activiteiten die de scholen zelf rondom dit thema organiseren. ONE Jongerenwerk ziet ook duidelijke meerwaarde in een samenwerking met ProDemos en heeft inmiddels de eerste stappen gezet door contact te leggen voor nadere afstemming. Deze samenwerking biedt kansen om kennis en ervaring te bundelen en zo de betrokkenheid van jongeren bij maatschappelijke en politieke thema's verder te versterken. Omdat jongerenwerkers goed aansluiten op de leefwereld van jongeren zal hun bijdrage op dit vlak waardevol zijn.

ONE Jongerenwerk geeft ook aan de betrokkenheid van de stadsdeelcommissie te waarderen en ziet mogelijkheden om dit samen verder uit te bouwen. In dit kader kan ONE, in samenwerking met het stadsdeel, bijeenkomsten organiseren die stadsdeelbreed jongeren bereiken en die onderdeel zijn van hun reguliere programma. Dit initiatief wordt gezamenlijk opgepakt door het stadsdeel en ONE Jongerenwerk.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het dagelijks bestuur van Stadsdeel Nieuw-West, Gemeente Amsterdam, 7 oktober 2025

Het dagelijks bestuur van Stadsdeel Nieuw-West, Gemeente Amsterdam

De heer E.C. Burke
Stadsdeeldirecteur

De heer E. Ünver
Stadsdeelvoorzitter